

Hvala Allahu, Gospodaru svjetova! Salavat i selam neka je na Allahova poslanika, Muhammeda, s.a.v.s., njegovu porodicu, ashabe i sve one koji ga slijede na putu islama!

Poštovana braćo i sestre, draga djeco i omladino!

„Svi se čvrsto Allahova užeta držite i nikako se ne razjedinjujte! (Ali Imran, 103)

Poštovana braćo i sestre, nastavljamo govor u kojem se podsjećamo na neka od pravila ponašanja u džamijama, odnosno pri dolasku u džemat.

Ibn Omer, r.a., prenosi da je Poslanik, s.a.v.s., izašao među ljude dok su klanjajući nafilu podizali svoje glasove učeći Kur'an. Tada im je rekao: **„Klanjač razgovara sa svojim Gospodarom, pa neka obrati pažnju kako razgovara. Nemojte podizati glasove jedan nad drugim učenjem Kur'ana.“** (Ahmed)

U drugom hadisu Vjerovjesnik, s.a.v.s., kaže: **„Svako od vas razgovara sa svojim Gospodarom. Nemojte uznemiravati jedni druge niti podizati glasove iznad drugog prilikom učenja.“** (Ebu Davud) Dakle, ako nije dozvoljeno učeći Kur'an podizati glas i remetiti mir drugim ljudima u džamiji, to pogotovo nije dozvoljeno međusobnim razgovorom.

Iako je općenito dozvoljeno dovoditi malu djecu u džamiju, to nije preporučeno ako se dijete ne može smiriti uz svog staratelja. Naši preci su se držali hadisa, Poslanika, s.a.v.s.: **„Poučavajte djecu namazu**

kada napune sedam godina!“ (Tirmizi), i nisu običavali dovoditi u džamiju mlađu djecu od toga.

U današnje vrijeme dešava se da roditelji dovode u džamiju djecu čak i u dječjim kolicima, pa malena dječica bez roditeljske blizine glasno plaču u džamiji i dozivaju roditelje. Sve to ometa namaz u džematu i džemat s pravom negoduje na to, pa se samo po sebi nameće pitanje: da li takvi roditelji imaju više sevaba zbog namaza u džamiji, ili više grijeha zbog plača njihove malodobne djece koji ometa cjelokupan džemat!?

Naravno, netko će reći, pa treba djecu navikavati na džemat. Zaista je tako, ali također, roditelj treba djecu učiti da se znaju ponašati u džematu a ne ih pustiti da rade što hoće. Često džematlije imamima kasnije negoduju zbog toga jer roditeljima izbjegavaju reći kao im se ne bi zamjerali i slično tome i očekuju od imama da sve takve situacije riješi.

Relativno često se dogodi da u džamiji za vrijeme namaza zazvoni mobilni telefon. Imao sam priliku doživjeti da tijekom više rekata netko jednog džematliju pokušava uporno dozvati a on pošto je mobilni telefon udaljio od sebe u torbici ne može ne prekidajući namaz ga utišati. Istina je i da samo isključivanje mobilnog telefona u namazu je svakako radnja koja prekida sklad namaza i u najmanju ruku šteti namazu klanjača. Uglavnom, nelagoda se proširila kroz

čitav džemat i kada se završio namaz vidjelo se da je neugodno objema stranama; i onom što mu je mobilni telefon zvonio ali i ostalima kojima namaz i koncentracija u njemu je poremećena. Pogotovo ako je na mobilni telefon neka pjesma ili iritirajući zvuk poput glasanja životinje i slično.

Toj osobi bi bilo bolje da obavi ponovno taj namaz jer je više nego jasno da je tijekom namaza bio okupiran zvukom mobilnog telefona, a ne samim namazom. Posebna je priča to što ima grijeh svih onih kojima je njegov mobilni telefon ometao namaz koji će mu možda to reći ili će prešutjeti da ne bi ušli u raspravu. Zato bi takva osoba trebala zatražiti odmah halala od svih prisutnih. To mu je bolje ako učini.

Svima je poznato kako prolazeći kroz džamiju nije preporučeno prolaziti kroz safove, koračati preko ljudi i tako ih uznemiravati. Onaj tko je zakasnio treba tako da sjedne na početak džemata i slično osim kada je riječ o farz namazu kada treba maksimalno popuniti safove. Abdullah ibn Busr, r.a., kaže: **„Dok je Allahov Poslanik, s.a.v.s., jednog petka držao hutbu, neki čovjek je došao i počeo koračati preko ljudi. Vjerovjesnik, s.a.v.s., mu tada reče: ‘Sjedi! Uznemirio si (ljude) jer si zakasnio.’“** (Ebu Davud)

Također, u džamiji je zabranjeno trčati kako bi se prispjelo u džemat. Dokaz tome je događaj kada je

Poslanik, s.a.v.s, ušao u džamiju, te je bio proučen ikamet i on je stao ispred ljudi koji su se poredali iza njega u safove. Neki ljudi su zakasnili na ikamet, pa su, bojeći se da će ih proći početni tekbir i prvi rekat, požurili da se priključe što prije, ali su tom prilikom napravili veliku galamu. Kad je namaz bio završen, Poslanik ih je pitao za razlog tolike galame, a oni mu odgovoriše da su se željeli što prije priključiti u namaz. Poslanik, s.a.v.s., im na to odgovori: **“Nemojte to tako činiti. (To jeste, ne žurite se!) Kad čujete ikamet, krenite na namaz mirno, dostojanstveno i bez žurbe. Ono što stignete obavite, a ono što vam radi kašnjenja prođe, naklanjajte!”** (Muttefekun alejhi)

Na kraju, skrenuo bih pažnju na još pitanje popunjavanja i ravnanja safova. Zaista safovi u namazu moraju biti popunjeni i poravnati. Popunjen saf znači red klanjača u kome nema praznog mjesta, tako da se međusobno dodiruju ramenima, a poravnat saf znači red klanjača u kome vrhovi njihovih nožnih prstiju stoje u jednoj liniji.

Pravilnim redanjem safova, namazu se daje vanjski sklad i ljepota. Ispravno formirani safovi odaju sliku kompaktnog i discipliniranog džemata, dok neuredni safovi predstavljaju odraz aljkavog i nemarnog džemata. Naši ljudi često oklijevaju da poslušaju uputu imama te da popune i poravnaju safove, pod

izgovorom da "nema potrebe da se tiskaju kad ima prostora u džamiji". Moramo imati na umu da je Poslanik, s.a.v.s. upozorio da Allah, dž.š. zapostavlja i unazađuje one ljude koji odugovlače i oklijevaju sa popunjavanjem safa.

Ukoliko se, nakon donošenja tekbira i vezivanja ruku, ukaže prazno mjesto u safu koji se nalazi ispred, klanjač koji stoji iza tog mjesta napraviti će korak naprijed i popuniti prazno mjesto bez odvezivanja ruku i prekidanja namaza.

Toliko poštovana braćo u današnjoj hutbi koja je imala za cilj da obnovi naše znanje mada, hvala Bogu, vi dosta od ovoga znate i primjenjujete.

Ostalo nam je samo da uputimo dovu Uzvišenom Allahu da nam podari da budemo od onih koji vjeru razumijevaju na ispravan način, da primi naše ibadete, uputi na Pravi put i podari Obećanu nagradu.

Amin!

Split, 24.10.2014. pripremio Vahid ef. Hadžić

